

**Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiada
Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų
mokiniam**

2016 m.

9–10 klasės

Respublikos etapas

Užduočių atlikimo laikas – 2 val.

.....
dalyvio kodas

Vertinimas:

I UŽDUOTIS

Perskaitykite iš kritinės literatūros pateiktas ištraukas ir nurodykite, kokius autorius ir jų parašytus kūrinius jos charakterizuoja:

1. A. Dienoraštyje surašo ištisą moralinį kodeksą: negerti, nerūkyti, nesmaguriauti, laikytis tvarkos įpročių buityje, nedykinėti, valdyti savo reakcijas ir ypač liežuvį, saugotis melo, „nes prarastas pasitikėjimas negrįžta, o kas jo neturi, nelaimingiausias žmogus pasaulyje“.

Vertinimas

B. Su romantizmo estetika neabejotinai susijusi poemoje turtinga tautosakinė poetika. Įvairūs tautosakos žanrai: pasakų, dainų, padavimų, raudų, priežodžių, patarlių, garsų pamėgdžiojimų – onomatopėjų, net liaudies medicinos įvaizdžiai ir motyvai išradingai įvedami citatomis, parafrazėmis, reminiscencijomis.

2. A. Įsisteigus Lietuvos universitetui buvo Teologijos-Filosofijos fakulteto dekanu, o iki pat mirties – Moralinės teologijos katedros vedėju. 1922.10.15 buvo išrinktas garbės profesorium. Tačiau bažnytinė karjera nesiklostė jam taip lengvai ir sklandžiai, kaip galima būtų manyti. Prolenkiško nusistatymo hierarchijos viršūnės stengėsi neįleisti į vadovaujančias vietas įtakingo lietuvių visuomenės atstovo.[...] Vyskupo mitros jam taip ir nebuvo lemta pasiekti, nors jis pagrįstai jautėsi jos nusipelnęs.

B. Gamtos vaizdo, jeigu suprastume tą žodį paraidžiui, eilėraštyje kaip ir nėra: beveik niekas čia nekalba žmogaus akiai – nebent tik kreipinys: „...begaline, plati!“, kuris labai vykusiai paremia jūros vaizdinį, pagrįstą akustiniais muzikiniais įspūdžiais: eilėraščio ritmika, melodika, orkestruote. Jūra čia nevaizduojama, bet jos sukeliamas įspūdis eilėraštyje pateikiamas taip gyvai, taip sugestyviai, kad žmogus tariasi ją ne tik matęs, ne tik girdįs, bet juntąs visais pojūčiais ir jūros vėją, ir kvapą, ir sūrų skonį.

3. A. Išgyvenęs dramatišką asmeninę bei kūrybinę lemtį, padalijusią jo būtį į šiapus ir anapus Baltijos pakrančių, rašytojas paliko ištis ryškų pėdsaką ne tik lietuvių bei švedų literatūrose (be lietuviškųjų kūrinių, jo plunksnai priklauso ir romanai švedų kalba „Stebuklo belaukiant“, „Kentauras žvengia“, „Nusileisk ant žemės“, eilėraščiai proza „Naktis ir Saulė“, publicistika, dramos, etc.), bet ir prasmingų, o kartkartėmis – drįsčiau sakyti – net ir lemtingų ženklų sudėtingo laikmečio politikoje bei istorijoje, ypač po didžiųjų jos lūžių: Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų.

B. Ryškiai nubraižytas pirmasis planas: vėjinis malūnas, tratančios girtos, baltais miltais apnešti daiktai ir voratinkliai. Iš čia keliaujama į tolimą bažnytkaimį, kur prieš daugelį metų buvo pražydusi vienintelė meilė, ir vėl grįžtama atgal, nes reikia malūno sparnus atsukti į vėją ir sunešioti maišus. Malūnas tarsi gyva būtybė reaguoja į pasakojamus įvykius: dramatiškais momentais garsiau dunda girtos, dreba malūno kepurė, draskoma vėjo, už langų švysčioja žaibai ir gulasi juodi debesys.

Vertinimas: už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas.

Suma:

II UŽDUOTIS

Pateikti Lietuvos gyvenamųjų vietų vardai. Lentelėje įrašykite tikslus patarmių pavadinimus, kurių teritorijoje yra Jums nurodyti miestai ir miesteliai.

Gyvenamųjų vietų vardai	Patarmė
Ignalina	
Molėtai	
Pasvalys	
Prienai	
Seda	
Skaidvilė	

Vertinimas

Lentelės pildymo pavyzdys:

Gyvenamųjų vietų vardai	Patarmė
Zarasai	rytų aukštaičiai uteniškiai
Žagarė	vakarų aukštaičiai šiauliškiai

Vertinimas: už kiekvieną tiksliai nurodytą patarmę – 1 taškas. Padarius klaidą (ar klaidų) patarmės pavadinime taškų neskiriama.

Suma:**III UŽDUOTIS****Atsakykite į klausimus:**

1. Šį miestą prieškario Lietuvoje vadino Petrapiliu, ir jis anksčiau buvo svarbus lietuvių kultūros centras. Jame skirtingu laiku dirbo Simonas Daukantas, Motiejus Valančius, studijavo Antanas Baranauskas, Kazimieras Būga, Balys Sruoga, Kazimieras Jaunius, kurio parašyta lietuvių kalbos gramatika 1911 m. ir buvo išleista šiame mieste. Koks dabar šio miesto vardas?

Vertinimas

2. Šiame mieste gimė istorikas ir etnografas Matas Pretorijus, poetas ir publicistas Tomas Venclova, jame 1877–1940 m. ėjo seniausias šio krašto lietuviškų žinių laikraštis *Lietuviska ceitunga*, kuriame 1879 m. buvo išspausdintas J. Zauerveino eilėraštis *Lietuvninkai mes esam gimę*. Įkūrus šį miestą daugelis jo gyventojų buvo vokiečiai, nors nuo pirmųjų mūsų eros amžių dabartinio miesto teritorijoje gyveno kuršiai. Dabar vartojamas miesto vardas pirmą kartą minimas Vytauto laiške 1413 m., kur dėl politinių tikslų teigiama, kad miestas yra žemaičių žemėse. Koks tai miestas?

3. Šio rajono teritorijoje gimė dailininkas ir kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, rašytojas Vincas Krėvė, poetas Martynas Vainilaitis, poetas Antanas Kalanavičius, dramaturgė ir literatūrologė Petronėlė Česnulevičiūtė. Šio krašto liaudies dainas rinko ir jas propagavo talentingi šio krašto dainininkai Rožė Sabaliauskienė, Petras Zalanskas. Koks tai rajonas?

Vertinimas: už kiekvieną teisingą atsakymą – 1 taškas.

Suma:

IV UŽDUOTIS

Nebėra karaliaus!

Yra tik amžinas, įsimylėjęs

Iš proto besikraustęs juokdarys

[...]

Tikrasis juokdarys – tai aš.

Juozas Grušas, *Barbora Radvilaitė*, ištrauka

Atsakykite į klausimus:

1. Koks Lietuvos valdovas vaizduojamas J. Grušo dramoje *Barbora Radvilaitė*? Kokiame amžiuje vyksta dramos veiksmas?

Vertinimas

2. Kodėl karalius šiame monologe tapatinasi su juokdariu? Paaiškinkite, kaip suprantate juokdario vaidmenį karaliaus dvare?

3. Paminėkite dar bent vieną Juozo Grušo dramą ir trumpai ją charakterizuokite.

4. Su kokia institucija siejamos Lietuvos teatro ištakos?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

V UŽDUOTIS

Jei Perkūnas žmogų užmuša, jis čyščiuj nebus, jau per jį ugnis yraėjusi.

(Iš lietuvių liaudies tautosakos)

Atsakykite į klausimus:

1. Ką reiškia posakyje pavartotas žodis „čyščius“? Trumpai paaiškinkite šio žodžio kilmę.

Vertinimas

2. Nurodykite ir pakomentuokite, kokie dviejų skirtingų tikėjimų simboliai susiduria šiame liaudiškojo tikėjimo bruožus liudijančiame posakyje?

3. Koks žymus Europos literatūros klasikas yra parašęs kūrinį apie pateiktame pavyzdyje minimą „čyščiu“? Nurodykite autorių ir pavadinimą.

4. Kurie du asmenys iš toliau pateikiamo tyrinėtojų sąrašo yra lietuvių tautosakos ir mitologijos tyrinėtojai?

Norbertas Vėlius, Vytautas Kubilius, Algis Kalėda, Juozapas Girdzijauskas,
Gintaras Beresnevičius.

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

VI UŽDUOTIS

*Kas vakarą girdžiu: aplinkui namą
Kažkas ten vaikšto pamažu
Lėtučiais žingsniais vienišas ir senas
Ir stebi vis, kaip ašen gyvenu.*

*Jis rūpestingai ten aplink vis vaikšto,
Kai aš puotauju linksmas per naktis,
O kai nuo klausimų galva apsvaigsta
Ir kaip pašalus paukštė spurda jau širdis,*

Atsakykite į klausimus:

1. Nurodykite eilėraščio autorių, kuris, anot Vytauto Kavolio, priklauso ateitininkų išugdytai lietuvių literatūros kartai. Kaip ši karta buvo pavadinta išėivijoje po karo?

2. Apibūdinkite ateitininkų vertybes ir idėjas.

3. Nurodykite šio eilėraščio formą. Kokie pasaulinės literatūros klasikai ją išplėtojo?

4. Trumpai pakomentuokite pagrindinę šio eilėraščio tematiką, kas ją sieja su ateitininkų puoselėtomis vertybėmis?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

VII UŽDUOTIS**Toliau pateikti sakiniai iš lietuvių literatūros:**

1. *Apsisukdami traukia ir traukia per dantį, kol žmogui bendras darbas už pragarą nemielesnis palieka.* (R. Granauskas)
2. *Bet kai Ėtmė sukando dantis, kai valdžios vyrai ją mėgino apklausinėti, taip ir liko.* (I. Simonaitytė)
3. *Jaunikaitis nesakė nieko, nuliūdęs kažin ko buvo, valandomis valgė ir nevalgė, kaip ne savo dantimis.* (Lazdynų Pelėda)
4. *Jei nori, tuojau išperšu: ten merga nors ir be kraičio, bet storai pinigauta, tikrai geras kąsnis – nebe vienas galanda dantis, ir tau bus ne pro šalį.* (Žemaitė)
5. *Kad taip sausais dantimis būtų snaudęs Doveika, tai ne, tai ne jo gyvai prigimčiai.* (M. Katiliškis)
6. *Nors kiekvienas buvo ant jos dantį atkandęs ir kitą mergą radęs, bet pagieža nežuvo.* (A. Vaičiulaitis)
7. *Spoksojo Šešelga į Girdvainį negalėdamas atsikelti nuo žemės ir nulaikyti danties ant danties.* (K. Boruta)
8. *Vaitas jau seniai griežia ant jo dantį ir įskųstų ponui kaip netinkamą gaspadorių.* (V. Mykolaitis-Putinas)

Atsakykite į klausimus:

1. Raskite frazeologizmus, kuriuos sieja tas pats žodis, ir paaiškinkite, ką jie šiuose sakiniuose reiškia.

Vertinimas

--	--

2. Naudodamiesi pateiktais sakiniais nurodykite, su kokiomis kalbos dalimis neiginys *ne* rašomas kartu, ir pateikite visus neiginio *ne* vartojimo pavyzdžius iš sakinių. Paaiškinkite, kokią reikšmę suteikia kartu rašomas neiginys *ne* žodžiui.

--	--

3. Kas rašybos požiūriu sieja žodžius *kąsnis* ir *galanda* (žr. 4 sakinį: *Jei nori, tuojau išperšu: ten merga nors ir be kraičio, bet storai pinigauta, tikrai geras kąsnis – nebe vienas galanda dantis, ir tau bus ne pro šalį*)? Prieš kokį priebalsį tokiais atvejais visada rašomas nosinis balsis?

--	--

4. Kokia reikšmė vartojamas veiksmažodis *mėgino* (žr. 2 sakinį: *Bet kai Ėtmė sukando dantis, kai valdžios vyrai ją mėgino apklausinėti, taip ir liko*)? Prie veiksmažodžio *mėginti* pridėję vieną priesagą padarykite daiktavardį ir paaiškinkite jo reikšmę (daiktavardžiai su dviem priesagomis laikomi klaida).

5. Įvardinkite sakinyje (žr. 5 sakinį: *Kad taip sausais dantimis būtų snaudęs Doveika, tai ne, tai ne jo gyvai prigimčiai*) vartojamos sudėtinės veiksmažodžio formos sudedamąsias dalis (nurodykite, iš ko ji sudaryta).

6. Suraskite sakinyje (žr. 8 sakinį: *Vaitas jau seniai griežia ant jo dantį ir įskūstų ponui kaip netinkamą gaspadorių*) vartojamus skolinius ir pakomentuokite, iš kokios kalbų šeimos jie yra atėję.

Vertinimas: 1 kl.: už kiekvieną rastą ir tinkamai paaiškintą frazeologizmą – 1 taškas.
2–6 kl.: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas).

Suma:

VIII UŽDUOTIS

Atsakykite į klausimus:

1. Lotynų abėcėlę lietuviai papildė naujomis raidėmis, kurių viena yra *ė*. Kas ir kuriame amžiuje į lietuvių abėcėlę įvedė raidę *ė*?

Vertinimas

2. Kokia lietuvių abėcėlės raidė yra pati jausiausia? Kas ją įdiegė?

3. Kuri lietuvių abėcėlės raidė tam tikrais atvejais nesudaro atskiro garso? Kada?

4. Pateikite bent vieną atvejį, kai tas pats garsas gali būti žymimas skirtingais garsais.

5. Kokiais balsiais neprasideda lietuvių vardai? Nurodykite bent du balsius. Kodėl?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

IX UŽDUOTIS

Pavasaris aukštiekninkas nugriuvo žemėn.

Diegų prilindo ir vabalų visokių pribyrėjo.

[...]

*Laukai ir pievos, ir miškai, irgi visi kitoniški
dalykai*

*labai patenkinti, kad žiema juos galų gale
paliko,*

*Ir džiaugias visiškai, kad žemė ir dangus
pavasareja.*

(Kazys Binkis, „Donelaitiškas“, ištrauka)

Atsakykite į klausimus:

1. Argumentuotai paaiškinkite, kodėl šio Binkio eilėraščio pavadinimas yra „Donelaitiškas“?

2. Kaip vadinosi lietuvių avangardizmo sąjūdis, kurio atstovas buvo Binkis? Pakomentuokite būdingus šio sąjūdžio estetikos ir poetikos bruožus.

3. Paminėkite bent vienos K. Binkio dramos pavadinimą.

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

Vertinimas

X UŽDUOTIS

Toliau pateiktos lietuvių pavardės ir skliaustuose nurodyta jų lokalizacija:

Ažėlis (Daugailiai), *Baloñdis* (Salantai), *Baluñdis* (Ukmergė), *Kumpinis* (Imbradas), *Meižys* (Židikai), *Papývis* (Kvėdarna), *Untanas* (Adutiškis), *Vuostys* (Druskininkai), *Žintikas* (Skapiškis), *Žūsinas* (Kurkliai).

Atsakykite į klausimus ir atlikite užduotis:

1. Raskite bent dvi pavardes, kurios rodo žemaičių tarmių ypatybes, ir pateikę pavardes įvardinkite, kokias tarmių ypatybes jos rodo.

Vertinimas

2. Raskite bent dvi pavardes, kurios rodo aukštaičių tarmių ypatybes, ir pateikę pavardes įvardinkite, kokias tarmių ypatybes jos rodo.

3. Kokia tarmės ypatybė sieja pavardes *Akscinas* (Alvitas), *Cijūnėlis* (Švenčionys), *Kacilāvičius* (Vievis)? Naudodamiesi pavardžių lokalizacija nurodykite, kuriai Lietuvos daliai – rytinei ar vakarinei – tokios pavardės yra būdingos.

4. Kodėl lietuvių pavardės rodo atskirų tarmių ypatybes? Ar Lietuvos pavardės buvo normintos?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

XI UŽDUOTIS

Sakiniuose iš *Lietuvių kalbos žodyno* pateikti lietuvių autorių darbuose vartoti, bet dabartinėje lietuvių kalboje neprigiję žodžiai ar jų reikšmės. Parašykite, kokie dabar lietuvių kalboje vartojami žodžiai atitinka ankstesniais amžiais vartotus (ar siūlytus vartoti) žodžius (žodžių junginius) ar jų reikšmes.

Vartotas žodis	Dabar lietuvių kalboje vartojamas žodis (ar žodžių junginys)
<i>dvikalbis</i> , dktv. (pvz., Platono dvikalbiuose nėra nė vieno posakio, kurio nežinotų jaunikaitis)	
<i>lakonia</i> , dktv. (pvz., Po tam impylė vandenį lakonion ir pradėjo mazgot kojas mokytinių)	
<i>malkas</i> , dktv. (pvz., Peni jas kąsniais gardžiausiais, girdžia malkais saldžiausiais)	
<i>prekys</i> , dktv. (pvz., Vaizba ėjo smarkiai, prekio tarnai vos spėjo rodyti tavorus)	
<i>saulėtekis</i> , dktv. (pvz., Teip tuojuo, kaip jį saulėtekis užpūs, teip sudžius ant vietos savo augmenio)	
<i>skelėti</i> , vksm. (pvz., Vienas skelėjo jam penkis šimtus grašių, o antras penkias dešimtis)	
<i>sukrautuvė</i> , dktv. (pvz., Pryšakinėje jos (žinyčios) sienoje buvusi sukrautuvė, kurioje buvusysis sukrauti įrankiai, stotkai ir kiti šventi baldai)	
<i>viešuomenė</i> , dktv. (pvz., Teismo posėdis uždarytas; viešuomenė mauna iš salės)	
<i>žosti</i> , vksm. (pvz., Aš liežuvį stabdžiau savo, jog ką piktai žost turėjau ir gero neiškalbėjau)	

Vertinimas

Vertinimas: už kiekvieną teisingą atsakymą – 1 taškas.

Suma:

XII UŽDUOTIS**Kuriam autoriui priklauso kiekvienas iš šių personažų?**

1. Sanča Panča		Antanas Vaičiulaitis
2. Pričkus		Marcelijus Martinaitis
3. Bona Sforca		Viljamas Šekspyras
4. Gražina		Juozas Grušas
5. Otelas		Servantesas
6. Valentina		Kristijonas Donelaitis
7. Kukutis		Kazys Boruta
8. Pinčiukas		Adomas Mickevičius

Vertinimas

Vertinimas: kiekvienas teisingai autoriui priskirtas personažas – 1 taškas.**Suma:****XIII UŽDUOTIS****Pateiktus kūrinių pavadinimus įrašykite lentelėje prie juos parašiusių autorių pavardžių:**

„Rožės vardas“, „Pakalnučių metai“, „Vakarų fronte nieko naujo“, „Vėlinės“, „Vilius Karalius“, „Tartiuvas“, „Šarūnas“, „Gyvenimas po klevu“, „Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių“, „Motulė paviliojo“.

Atsakykite į klausimus:

J. Ivanauskaitė	
R. Granauskas	
Moljeras	
E.M. Remarkas	
S. Daukantas	
A. Mickevičius	
Lazdynų Pelėda	
I. Simonaitytė	
U. Eko	
V. Krėvė	

Vertinimas

Vertinimas: kiekvienas teisingai autoriui priskirtas kūrinys – 1 taškas.**Suma:**

XIV UŽDUOTIS

Kad vanduo, nuokalniau tekėdamas, neišgraužtų gilių ir kreivų vagų, atkalnėse skersai įkypai rausė perkusus. Kad ir jais vanduo betekėdamas nenugriautų žemutiniojo perkaso šono, grindo jį akmenimis, užbadinėjo šakaliais, kai kur užpynė karklų vytimis. Piliečiai buvo papratę gudrauti, visu atsargumu rengtis pavasario polaidžio sutiktų: daryti visa, ko tik žmogaus išmonė išmokė ir prityrimas berodė. Ir paprastai jiems sekėsi apsaugoti savo ūkis nuo skaudžios žalos.

J. Tumas-Vaižgantas, „Pragiedruliai“, ištrauka

Atsakykite į klausimus:

1. Raskite tekste pavartotą siekinį. Kokiu tikslu ir vietoj kokios kalbos dalies (lyginant su dabartine bendrine kalba) jis yra vartojamas?

Vertinimas

2. Apibūdinkite sudėtinį jungtukinį teksto sakinį *Kad vanduo, nuokalniau tekėdamas, neišgraužtų gilių ir kreivų vagų, atkalnėse skersai įkypai rausė perkusus*, nurodydami jungtukinio sakinio rūšį ir paaiškinkite, koku būdu vienas su kitu sujungti (ar prijungti) sudėtinio sakinio dėmenys.

3. Parašykite, kaip tariamas *iau* žodyje *nenugriautų* ir suraskite šio žodžio minkštuosius priebalsius.

4. Raskite teksto sakinyje pavartotus nederinamuosius pažyminius *Kad ir jais vanduo betekėdamas nenugriautų žemutiniojo perkaso šono, grindo jį akmenimis, užbadinėjo šakaliais, kai kur užpynė karklų vytimis* ir nurodykite, kuo jie reiškiami. Kuo dar gali būti reiškiami nederinamieji pažyminiai (nurodykite bent vieną dar kitą jų raiškos būdą)?

5. Iš kokio žodžio padarytas veiksmažodis *užbadinėti* (plg. *užbadinėjo*), jeigu jis laikomas priesagos vediniu? Kokią reikšmę šiam veiksmažodžiui suteikia priesaga *-inėti*?

6. Sukirčiuokite žodį *neišgraužtų*, kad jis tiktų pagal pateikto sakinio prasmę (žr. *Kad vanduo, nuokalniau tekėdamas, neišgraužtų gilių ir kreivų vagų...*) ir nurodykite, kokios jis kalbos dalies yra.

7. Kokia kalbos dalis yra žodis *paprastai* (plg. *Ir paprastai jiems sekėsi apsaugoti savo ūkis nuo skaudžios žalos*)? Koku būdu ir prie ko ji prijungta sakinyje?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

XV UŽDUOTIS

Nojaus vaikai ir jų vaikų vaikai, vedę derlingas ir veislingas moteris, veikia sulaukė būrio sūnų ir dukterų. Tie vėl į poras suėjo: taip nieko netrukus žmonės pasaulėj apent įviso. O bespėdami išsimanė išdirbti aukštą bokštą, kad jį matydami iš tolo ir paskydę galėtų vėl į vieną vietą susirinkti. Kaipogi prisideginę apščiai plytų, pradėjo dirbti bokštą ir žūti be jokio reikalo. Ką matydamas, Viešpats daleido ant jų sumišimą liežuvių taip, jo ligi šiolei visi viena bylodami kalba, kits kito suprasti nebegalėjo. Pažinę patys, jogei jų darbas Dievui nepatiko, liovėsi apie bokštą brūzti ir kur pakliūk paskydo.

Motiejus Valančius, *Istorija šventa Senojo Įstatymo*, ištrauka.

Atsakykite į klausimus:

1. Kaip vadinasi bokštas, apie kurio statymą pasakojama M. Valančiaus tekste? Ką iliustruoja ši istorija?

Vertinimas

2. Kuo remiantis sukurtas šis M. Valančiaus tekstas?

3. Trumpai apibūdinkite svarbiausius M. Valančiaus nuopelnus lietuvių kultūrai.

4. Kokia tarme parašyti M. Valančiaus tekstai?

Vertinimas: 2 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
4 (atsakymas teisingas ir argumentuotas).

Suma:

XVI UŽDUOTIS

Garniai pamario iki šiol nepaliko, nors jau atėjo šalčiai. Susigūžusių šių paukščių siluetai šen ten gumšo Kintų tvenkinių nendrynuose, atrodo, kad liks čia ir žiemoti. Ir tai – jau ne pirmą žiemą taip.

Besitartinantys šalčiai privertė paskutiniuosius pramoginių laivelių savininkus kelti juos į krantą. Jachtų laivyba jau baigta <...>. Kranas vieną po kito kėlė iš vandens, kai kas gabeno savo turtą namo. Kiti jau žiemoja buriuotojų klubo teritorijoje.

Pamario laukai ir pievos – dar be sniego, stirnoms ganyklos – sočios. O užlietos vieškelių kelių atkarpos, ištvinus Minijai ir Veiviržui, – neklampios, nes sukaustė ledas. Tik Kuršių marių pakrantės, bangų mūšos plakamos, ledo perlais aplipdytos, jau atrodo žiemiškai.

<http://gamta.lrytas.lt/zeme/per-salcius-jachtos-i-kranta-o-garniai-lieka-ziemoti.htm>

Atsakykite į klausimus:

1. Kokio stiliaus yra šis tekstas? Kokios jo ypatybės (nurodykite bent tris)?

Vertinimas

2. Kodėl sakinyje *Ir tai – jau ne pirmą žiemą taip* yra padėtas brūkšnys?

3. Pakomentuokite, kaip manote, kodėl tekstas yra suskaidytas į tris pastraipas.

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma: